ז א מיי' פ"ט מהל' מעה"ק הלכה כא:

ח ב מיי' שם הלכה ו:

ט ג מיי' שם הלכה יג ופסק לקולא ועי' בכ"מ:

מתני' (לחמי תודה) מכולם היה נוטל אחד מעשרה תרומה שנאמר והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה', אחד שלא יטול פרוס, מכל קרבן שיהו כל הקרבנות שוות שלא יטול מקרבן על חבירו, לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה והשאר נאכל לבעלים:

גמ' תנו רבנן והקריב ממנו מן המחובר, אחד שלא יטול פרוס, מכל קרבן שיהו כל הקרבנות שוות שלא יטול מן הקרבן על חבירו, תרומה לה' איני יודע מכמה היא הריני דן נאמר כאן תרומה ונאמר בתרומת מעשר תרומה מה להלן אחד מעשרה אף כאן אחד מעשרה או בלך לדרך זו נאמר כאן תרומה ונאמר בבכורים תרומה מה להלן אין לה שיעור אף כאן אין לה שיעור, נראה למי דומה: דנין תרומה שאין אחריה תרומה מתרומה שאין אחריה תרומה ואל יוכיח בכורים שיש אחריהן תרומה או בלך לדרך זו דנין תרומה הנאכלת במקום קדוש מתרומה הנאכלת במקום קדוש ואל תוכיח תרומת מעשר שנאכלת בכל מקום? תלמוד לומר ממנו...תרומה לה' וכתיב בתרומת מעשר ממנו *תרומה לגזירה שוה, למדנו לתרומה שהיא אחד מעשרה, אבל איני יודע מכמה היא חלה הריני דן נאמר כאן לחם ונאמר להלן בשתי הלחם לחם מה להלן עשרון לחלה אף כאן עשרון לחלה או בלך לדרך זו נאמר כאן לחם ונאמר בלחם הפנים לחם מה להלן שני עשרונות אף כאן שני עשרונות, נראה למי דומה דנין מנחה הבאה חמץ עם הזבח ממנחה הבאה חמץ עם הזבח ואל יוכיח לחם הפנים שאינו בא חמץ עם הזבח או בלך לדרך זו דנין מנחה הבאה מארץ וחוצה לארץ מן החדש ומן הישן ממנחה הבאה מארץ וחוצה לארץ מן החדש ומן הישן ואל יוכיחו שתי הלחם שאין באות אלא מן החדש ומן הארץ? תלמוד לומר ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתים *שאין תלמוד לומר תביאו ומה תלמוד לומר תביאו שכל מה שאתה מביא ממקום אחד הרי הוא כזה, מה להלן עשרון לחלה אף כאן עשרון לחלה, (א) אי מה להלן שני עשרונות אף כאן שני עשרונות *תלמוד לומר תהיינה, למדנו עשרה לחמץ, עשרה למצה מנין תלמוד לומר על חלות לחם חמץ נגד חמץ הבא מצה, נמצאו עשרים עשרונות לחמי תודה: עשרה לחמץ ועשרה למצה, יכול עשרה שבמצה לא יהו כולן אלא ממין אחד? תלמוד לומר אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה (ב) חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן סלת מרבכת וגו' נמצאו שלשה עשרונים ושליש לכל מין ומין, ושלש חלות לעשרון, ונמצאו לחמי תודה ארבעים נוטל מהן ארבע ונותן לכהן והשאר נאכלים לבעלים: אמר מר והקריב ממנו מן המחובר, אלא מעתה דכתיב ואת כל חלבו ירים ממנו התם מאי מחובר איכא? כדרב חסדא אמר אבימי דאמר רב חסדא אמר אבימי שלא ינתח בשר קודם שיטול אימורין: אמר מר ונאמר כאן תרומה ונאמר בתרומת מעשר תרומה וניליף מתרומת מדין? דנין תרומה הנוהגת לדורות מתרומה הנוהגת לדורות ואל תוכיח תרומת מדין שאינה נוהגת לדורות וניליף מתרומת חלה: תנא דבי ר' ישמעאל דנין דבר שנאמר בו ממנו (ג) (תרומת ה' מדבר שנאמר בו תרומה לה') לאפוקי תרומת חלה דלא נאמר בו ממנו תרומה לה', בעי רבא תרומת לחמי תודה חייבין עליהן מיתה וחומש או אין חייבין עליהן מיתה וחומש כיון דאיתקש לתרומת מעשר כתרומת מעשר דמי או דלמא בו וחמשיתו מיעט רחמנא, מדמעת או אינה מדמעת? תיקו: אמר מר ת"ל תהיינה מאי תלמודא

אמר

והקריב ממנו מן המחובר. פירש בקונטרס שיהו סלת בכלי אחד כשיטול התרומה ונראה דאין צריך אלא מוקף בעלמא כמו ממנו דכתיב גבי תרומה (במדבר יח) ובהקומץ רבה (לעיל כו.) משמע כפירוש הקונט' דדרשינן גבי מנחה והרים ממנו בקומצו מן המחובר שלא יביא עשרון בשני כלים ויקמוץ ומיהו התם נמי בעי עיסה כדקיימא בההיא שמעתא גופה דאפי' בכלי אחד אי לא נגע מיבעיא לן התם בעשרון שחלקו בכיסא מהו לקמוץ מזה על זה ליכוף דאורייתא או דרבנן: **ואל** יוכיחו בכורים שיש אחריהם תרומה. ומהאי טעמא נמי ליכא למילף מתרומה גדולה: **מאי** מחובר איכא. פירש בקונטרס דס"ד דהאי דפריך דבתחילה היה מנתח הבשר ואחר כך נוטל האימורים וקשה דהיכי יכול להקיף או בכלי אחד כדפירש לעיל בקונטרס ונראה לפרש דפריך למה לי קרא דפשיטא דמחובר הוא:

אמר

מתני' מכולם. לחמי תודה היה נוטל אחד מעשרה: שיהיו כל הקרבנות שבלחמי תודה שוין. בהפרשת תרומה: שלא יטול מקרבן. זה תרומה על חבירו שלא יטול (ב) מזה שנים ומזה לא כלום משום דבעינן שלא יטול מקרבן על חבירו: **גמ'** מן המחובר. דבעינן שיהו כל החלות ביחד בשעת תרומה: איני יודע מכמה. חלות הוא נוטל אחת: בבכורים תרומה. דאמר מר (פסחים דף לו:) ותרומת ידך אלו הבכורים: מה תרומה דבכורים אין לה שיעור. כדאמרינן (פאה פ"א מ"א) אלו דברים שאין להם שיעור הפאה והבכורים דכמה שירצה מביא: שאין אחריה תרומה. דכיון שנטל תרומת מעשר אין מפרישין שוב ממנה תרומה אחרת: שיש אחריה תרומה. שהרי עדיין יש לו להפריש כל תרומותיו: דנין (ג) תרומה לחמי תודה שנאכלת במקום קדוש. שנאכלת בירושלים מתרומת בכורים הנאכלת בירושלים: תלמוד לומר ממנו. (ויקרא ז) אחד מכל קרבן תרומה לה' ג"ש דכתיב בלחמי תודה ממנו תרומה לה' ונאמר בתרומת מעשר (במדבר יח) והרמותם ממנו תרומת ה' מעשר וגו': *אבל איני יודע מכמה. כמה הוא עושה מדנהכהלה של חמץ: נאמר כאן לחם. חמץ תודה ושתי הלחם באין מנחת חמץ עם הזבח: מה להלן עשרון לחלה. דכתיב (ויקרא כג) שתים (שני) עשרונים (ד) וגו': לחמי תודה ולחם הפנים באים מארץ ומחו"ל. ושתי הלחם אין באות אלא מן הארץ דכתיב בהו (שם כג) ממושבותיכם תביאו לחם תנופה מה תלמוד לומר תביאו שהרי כבר נאמר (שם) והקרבתם מנחה חדשה ואלו למימר ממושבותיכם לחם תנופה ומה תלמוד לומר תביאו שכל שאתה מביא ממקום אחר כעין זה חמץ ועם הזבח יהיו כזה: אי מה להלן. בשתי הלחם שני עשרונים והני לא אף כאן שתי עשרונים והני לא: תלמוד לומר תהיינה. יתירה כדגרסינן היא ואף על גב דכתיב בשתי הלחם יליף לתודה דלאו היינו ענין גבי הלחם דהא כתיב שתי עשרונים תנהו ענין לחמץ שבתודה דליהוו עשרה עשרונים: למדנו י' לחמץ. משתי הלחם שהוא חמץ (ה) ד] תהיינה בחמץ כתיב, י' למצה מנין: נגד חמץ ה] יהא. דכמה שמביא סולת לצורך חמץ (ו) הבא מצה: י' לחמץ. כגמרא לן משתי הלחם י' למצה מדרשא (ז) לנגד חמץ הבא מצה: תלמוד לומר אם על תודה וגו'. בהאי קרא כתיב ג' מיני מצה: מן המחובר. משמע שיהא הכל שלם שאי' חלות שלם והתרומה דבשעת תרומה יהא הכל שלם והיינו דפריך שלא מנתח וכו' הכא (נמי) מאי מחובר איכא (ז) דקס"ד שהוא מנתח בשעת שנוטל החלב: שלא ינתח בשר קודם כו'. וכה"ג הוי מחובר בשעת הפרשה: וניליף מתרומת מדין. דהויא אחד מנ': וניליף מתרומת חלה. דהוי אחד מארבעים והמנהג: בו וחמשיתו כו'. ומיתה בו ולא באחר וחמשיתו ולא על אחר: מדמעת. כשאר תרומה שאם נפלה לתוך חולין היא צריכה להעלותה באחד ומאה דגבי דימוע לא אשכחן מיעוט בקרא: מאי תלמודא. היכי משמע מן תהיינה י' עשרונות:

תהיינה

רש"י כת"י

מתני' נוטל אחד. הכהן נוטל אחד מעשרה תרומה: שיהיו כל הקרבנות. כל המינין יהיו שוין מכל אחד: שלא יטול. תרומה: מקרבן על חבירו. שלא יהא המנין זה מרובה ומנין זה מועט שלא מפרים מזה על זה: גמ' מן המחובר. שיהיה הלחם בכלי אחד ליטול תרומה: איני יודע מכמה. כמה הוא נוטל אחד: ונאמר בתרומת מעשר תרומה. והרמותם ממנו תרומת ה' לכהן ובלוים כתיב האי קרא בתרומת מן המעשר: בכורים יש אחריהם תרומה דלאחר שהביא בכורים בעזרה קולו שבאלהו מפרים תרומה ומעשרות: [במקום קדוש] לחמי תודה ובכורים אין נאכלין אלא בירושלים דכתיב לא תוכל לאכול בשעריך ונדבותיך ותרומת ידך: שאין מ"ל תביאו. דהא לעיל מיניה כתיב והקרבתם מנחה חדשה לה' ואי מלי למכתב ממושבותיכם לחם תנופה: שכל שאתה מביא מביא. הדומות [לזה] שבאין חמץ: יהיו כזה. שבאין לחלה. אי. דהוה לך גיסא מה בשתי הלחם שני עשרונים והו לא אף כאן במנין שבתודה שני עשרונים לעשר חלות: ת"ל בשתי הלחם תהיינה. ולקמן מפרש מאי תלמודא ומשום דמליכי דמי יודין דבית מד"ל דתהיינה מסביר לחם דלאוקימנא בלחמי תודה קאי דלאו משתי הלחם לא מלי למכתב יוד דהא שמים שני עשרונים כתיבי: ת"ל על חלות (מצות) לחם חמץ. ולעיל מיניה כתיב והקריב על זבח התודה חלות מצות וסמיך ליה על חלות לחם חמץ: אם על תודה. דמשמע מינין כתיבי בקרא: מאי מחובר איכא. דקס"ד דקא פריך דמעלה היה מנתח הבשר ואח"כ האימורים: מתרומת מדין. כשם אחד מחמש מאות: תרומת חלה. דקיי"ל אחד מכ"ד: (בכורים) [תרומת חלה]. לא כתיב בהו ממנו אלא לחמי תודה ותרומת מעשר כתיב בהו ממנו: חייבין עליהן מיתה. במזיד וקרן וחומש בשוגג. זר כאוכלה: כתרומת מעשר דמי. דתרומה מעלייתא היא וחייב: או דלמא. מיעט רחמנא גבי תרומת מעשר וממנו בו כי יחללוהו בו חייב מיתה ולא בתרומה אחרת: וחמישיתו. ולא אחר תולא מן הקדש יעלם וחמישיתו יוסף עליו חמישיתו דהאי ולא חמישיתו דאחרינא:

רבינו גרשום

שלא יטול מקרבן על חבירו. שלא יטול ד' חלות תרומה ממין אחד על השאר: ממנו מן המחובר. שיהו כל חלות לפניו בשעת תרומה. שיהו שלימין: בבכורים תרומה. כדאמ' ותרומת ידך אלו הבכורים: ממנו תרומה לג"ש: ואת מעשר. תרומת מעשר. שאין ת"ל תביאו. שהרי כבר נאמר והקרבתם מנחה חדשה לה' ממושבותיכם תביאו לחם תנופה ומה ת"ל תביאו שכל וכו' אי מה להלן בשתי הלחם שני עשרונין והו לא אף כאן ב' עשרונין והו לא ת"ל תהיינה. דהוה יו"ד יתירא למילף דהוו עשרה עשרונין: והקריב ממנו. מן המחובר: וניליף מתרומת מדין. אחד מחמשים: מתרומת חלה דכתיב חלה תרימו תרומה והוא א' מכ"ד: או דילמא בו וחמשיתו. בו ומיתה בו ולא באחר. וחמישיתו ולא על אחר: מדמעת או אינה מדמעת. והדמוע לא נמעט:

שיטה מקובצת

א) [אי מה להלן שני עשרונות]. אשתי הלחם קאי [תרואה] לפרש ת"ל תהיינה דהוא ריבוי [הכין] דכתיב בה ריבויי ריש לפניו להך [לחשוות] דיניהם יש לנו להך הרבה וה"ב נראה מה להלן עשרון לחלה אף כאן עשרון לחלה: ב) תיבות חלות מצות כו' סולת מרבכת נמחק: ג) ממנו תרומה לה': ד) ותהיינה בחמץ: ה) תבא מצה: ו) מדרשא דנגד:

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה מכולם מכל לחמי: (ב) ד"ה שלא וכו' שלא יטול מן אחד שנים ומזה: (ג) ד"ה דנין תרומה הנאכלת כו' לחמי תודה: (ד) ד"ה מה להלן וכו' וגו' הס"ד ואח"כ מ"ה מנחה הבאה מן הארץ פי' לחמי תודה: (ה) ד"ה למדנו וכו' דתהיינה: (ו) ד"ה נגד וכו' לצורך חמץ מביא לצורך מצה: (ז) ד"ה מן המחובר וכו' מאי מחובר איכא שהרי מנתח:

גליון הש"ס גמ' דנין תרומה הנוהגת לדורות. עיין יומא דף ע"ה תוס' ד"ה מתרומות:

מנחות יב: [לעיל עו. פסחים לו: נדה ה' לקמן צה:]

ז"ל על חלה לחם חמץ והס"ד ואח"כ ד"ה מה להלן עשרון כו' והס"ד ואח"כ ד"ה מנחה תודה וכו' רש"ק *[שתים שני]

ז"ל והסייכה רש"ק

ז"ל הביא מצה דכמה שמביא סלת לצורך חמץ מביא לצורך מצה והס"ד רש"ק

רש"ק מ"ז

* כן מופיע ברש"י כת"י

* עי' רש"י כת"י ותוס' ד"ה והקריב

נושא
כלל דיני
הקטורת ותרומת
לחמי תודה

מקנה

1) מכמה חלות
הוא נוטל תרומה

2) מה גודל
החלה

3) מנין המצות
של סלת
למנין של
לחמי תודה

מקנה
◇ "אמר מר"
ציטוט מהמקור
[illegible]

"וניליף"
הצעות חילופיות
של מיון תרומה